

— **Márczius 15.** A székesfővárosi V. ker. munkás-kaszinó vasárnap délután tartotta meg V. ker. Szemere-utcai helyiségében nagyszámú közönség jelenlétében szépen sikerült márcz. 15-iki ünnepséget. Az ünnep 5 órakor vette kezdetét, melyet a kaszinó szervezett dalárdája nyitott meg a «Szózzattal». Az ünnepi beszédet dr. Ziring Zoltán f. tanár tartotta. Hazafias dalokat énekeltek és volt szavalás is. Az ünnepély végeztével Gelb Ernő joghallgató indítványára a kaszinó óriási lelkesedéssel elhatározta, hogy a függetlenségi és 48-as polgárok köre által márcz. 26-ikán délután rendezendő Kossuth-gyászünnepélyen teljes számban részt vesz.

Törökbecsén márczius 15-én a lakosság d. u. 2 órakor a község háza előtt gyülekezik, azután zenével, bandériummal a róm. kath. temetőbe a nemzetőrök sírjához vonul. Este 7 órakor lakoma a nagyvendéglőben. A városban *Bizék* Ármin és dr. *Mittelman* Nándor mondanak beszédet, *Várkonyi* Béla pedig elszavalja *Inczédy* Lászlónak «Emlékezés 1848. márczius 15-ére» cz. költeményét. Ugyanott a törökbecsei dalkör *Kossuth sírját* (Szentirmaytól) és a Rákóczy-induló fogja előnékelni. A nemzetőrök sírjánál dr. *Tószógi* Andor mond beszédet, s ott is lesz szavalat és ének.

A *brgojevai Polgári Olvaszkör* márczius 15-dikén szabadság-émléknappélyt rendez, mely reggeli 1/28 órakor misével kezdődik. Délután 3 órakor gyülekezés a kör helyiségében, honnét alkalmas időben kivonulás a Kálvária-dombra, rossz idő esetén a kör helyiségében az iskolás gyermekek és az oda való hölgyek hazafias költeményeket fognak szavalni és énekelni. Az ünnepi beszédet *Hernádi* Márton mondja.

— **Német felvételi vizsgálat.** Magyarországon nem új dolog a német felvételi vizsgálat. A közös hadsereg és a magyar honvédség iskoláiban német felvételi vizsgálatot kell kiállaniok a jelentkezőknek. Tökéletesen új azonban, a mit Wlassics miniszter államtitkárjának egyik legújabb rendeletéből kiolvashatunk. Ez a rendelet a *budapesti várbeli felsőbb leányiskolában engedélyez német felvételi vizsgálatot*, a mit, felsőbb lányokról lévén szó, talán még sem lehet megokolni holmi katonai magasabb érdekekkel.

A rendelet így szól:

Magyar kir. vallás- és közokt. miniszter. 67.048 sz.

A székesfőváros I. kerületében levő községi felsőbb leányiskola felügyelőre kirendelt biztosoknak 388. szám alatt kell jelentéséből értesülnem, hogy ezen iskola vezetése s abban a tanítás minden tekintetben kifogástalan... Biztosom csak a német nyelvben tapasztalt némileg gyöngébb eredményt, erre nézve azonban az iskola igazgatója kimutatta, hogy ez csak azon tanulókra vonatkozik, kik a polgári iskolákból jöttek át a felső osztályokba. Ezen baj elhárítása miatt az iskola igazgatója a polgári iskola IV. osztályából a felsőbb leányiskola V. osztályába jelentkező növendékeket is felvételi vizsgálat alá kívánna vetni, mire nézve kijelentem, hogy a felsőbb leányiskolába való felvételnek ilyenképpen kivétel megengedése ellen nincs kifogásom. Miről a tanácsot tudomás és további szives eljárás végett értesitem. A miniszter helyett: *Zsitinszky* s. k., államtitkár.

— **A hazafias műegyetemi hallgatók.** A kirávi József-műegyetem mérnöki szakosztályának dalosköre az *isaszegi csatán* most 50 esztendeje elesett névtelen hősök sírja fölött a jövő hó 9-én emléknappélyt tart a műegyetem ifjuságának részvétele mellett. Lehetetlen, hogy dicsérettel ne emlékezzünk meg a műegyetemi ifjuság eme hazafias és kegyeletes szándékáról. A tudományegyetemi ifjuság közt, mely azelőtt lelke volt minden hazafias mozgalomnak, örökös visszavonás uralkodik, úgy, hogy csak ritkán egyesülnek valami hazafias megnyilatkozásban. Tehát a vezérszerepet átvették a műegyetem hallgatói és ezáltal missziót vállaltak magukra a hazafias szellem ébrentartására ebben a prózai világban.

— **Színházgés.** *Piumből* távirják lapunknak, hogy a *lussin-picoloi* színház *porrá égett*. A városban az a hír van elterjedve, hogy bűnös kezek gyújtották fel a színházat.

— **A galloziai Hitelbank ügye.** A Hitelbank takarékpénztárát, egy leMBERGI táviratunk szerint, a betevők ma is valósággal megostromolták. Szavahibető oldalról úgy bírlik, hogy a bank élén álló leg el arisztokrácia föl akarja emelni a részvény-töket és a kibocsátandó részvényeket maguk között fölosztják.

— **Presbiteri gyűlés.** A *budapesti ref. egyház* ma délután 5 órakor a Lónyay-utcai gimnázium dísztermében presbiteri-gyűlést tartott, melynek első tárgya *Hegedűs* Sándor főgondnok átvizsgálása volt, miniszterre kinevezetése alkalmából.

— **Triff Aurél szabadiában.** *Triff Aurél*, a legújabb dáko-román apostol most került ki a szegedi államfogházból és máris nyilatkozik. Ugyanis fogsága alatt több szegedi lap azt írta, hogy ő a börtönben megtért, mert azokban, a kik miatt elítélték, csalódott és ezek ellen a börtönben röpiratot ír. Mindez azonban csak csalódás volt. Alig pár napra rá, hogy *Triff Aurél*, az aradi mártír kiszabadult a börtönből, kitünt, hogy az elismerés, a melyet némelyek a megtéréseért reá pazaroltak, érdemtelent ért. Maga *Triff Aurél* siet fennen kihirdetni az aradi Tribuna Poporului-ban, hogy ő korántsem javult meg: ép oly magyarfaló román maradt, mint a minő elítéltetése idején volt és igyekezni fog a kir. ügyészség figyelmét újból felhívni, hogy hírneve, a melyet az első sajtópör, és a három hónapi államfogház olyan szépen megalapított, még nagyobbra nőjön.

— **A la goubráni katasztrófa** ügyében a párisi *Eclair* tudni véli, hogy a megindított hivatalos vizsgálatból ki fog tűnni, hogy a katasztrófa nem a véletlen műve és az a híresztelés, hogy a robbanás anarkista merényletre vezetendő vissza egyre nagyobb valószínűséget nyer.

— **Hitehagyott sokaczkok.** A szántovai tömeges áttérésre vonatkozólag arról értesülnék, hogy vasárnap *Kapuszárovcis* zombori esperes és *Vidicski* konzisztórium i jegyző, az újvidéki gör.-kel. püspökség 14 görög-keleti lelkésze csakugyan megjelentek Bácsmegeye Szántova községében és ott 897 eddig róm. kath. sokaczkot csakugyan fölvettek a görög-keleti egyházba. A tömeges áttérés előzményeiből már elmondunk annyit, hogy a sokaczkok a magyar prédikáció miatt hagyták el a hitüket, most a *Bácskai Hírlap* erről a következő részleteket közli:

Bácsmegeyének azon a részén, a hol Szántova községe is fekszik, mintegy tizenkétezeren vannak a sokaczkok. Ez a népfaj vallásra nézve római katolikus ugyan, de nyelvénél fogva inkább a görög-keleti valláshoz hajlik. Szántova községének lakói majdnem felerészben magyar és felerészben sokaczkok, ez utóbbiak mintegy ezeröttszázan vannak. A sokaczkok a magyarokkal folytonos viszálykodásban élnek és nagyrészt az az oka az áttérésnek, hogy nem akarnak velük egy templomba járni, mert úgy szokásuk, mint életmódjuk különbözik.

A másik főok pedig az, hogy a templomban szláv nyelvű prédikációt nem tartanak, úgy mint eddig tették. A mióta a hazafias *Csáska* György kalocsai érsek eltiltotta a szláv nyelvű prédikációt és elrendeite, hogy a pap csakis magyar nyelven prédikáljon, a sokaczkok körében nagy volt az elkeseredés és több ízben közdöttség is ment az érsekhez, hogy ezt a rendeletet visszavonja. Az érsek azonban hajthatatlan maradt és egész helyesen járt el, daczára annak, hogy a kath. egyház ellen haragította az amugy is vallástalan és fajtalan népet. Elhatározták tehát, hogy áttérnek a gör. kel. vallásra. A mikor erről *Csáska* György tudomást szerzett, Szántovára utazott, hogy a sokaczkokat erről a szándékukról lebeszélje; sikerült is neki ideig-óráig őket meggyőzödtetni, de nemsokára visszatértek a régi kívánságukhoz és miután ezt nem érthették el, Újvidékre folyamodtak a gör. keleti püspökséghez, hogy áttérni akarnak. A folyamodványt 897 áttérni akaró egyen — nem mint a fővárosi lapok írják 2500 — nevében nyújtották be, s az újvidéki gör. kel. püspökség készséggel fogadta őket kebelébe.

— **A M. Mérnök- és Építész-Egyület** márcz. 12-én tartotta rendes évi közgyűlését, melyen 450 tag jelent meg. Az ülést *Hieronym* Károly elnök nyitotta meg azzal a kijelentéssel, hogy jövőre a szakosztályok kevesebbet fognak dolgozni s az egyesület olyan irányban halad, a mely az összes tagok munkásságának tért nyit. A titkár jelentése szerint az egyesületnek 2066 tagja öt szakosztályban működik; a múlt évben 112 ülés volt, köztük 57 felolvasással. Az egyesület részt vett a keresk. miniszter felhívására a kisipar támogatása dolgában alakított ankéten, továbbá Budapest vizmüveinek megvizsgálásában, véleményt adott ugyancsak a keresk. miniszteriumnak a pallerok képesítése dolgában, részt vett a becsi és brüsseli belvízhajózó kongresszuson, megbírálta több középület tervét, most rendezti az áprilisban megnyíló építészettörténeti kiállítást. Az egyesület jövedelmének felét, 17.600 forintot fordított lapjaira, a Közlönyre és a Heti értesítőre, melyek együtt 188 iv terjedelemben jelentek meg 56 író közreműködésével. A könyvtárban 5501 kötet má van. Az egyesület vagyona 154.000 forint. Végül elbucuzott a titkár, mert a párisi kiállítás előkészítése miatt ideje nem lévén, le kellett mondania. Az 1899. évi költségelirányzat 37.870 forint bevétel s 37.774 forint kiadás. A Hollán-pályadíjakat (I.

dij 200 forint, II. díj 100 forint) *Huska* József (Magyar Ornamentika) és *Wittenberg* Ignác (vonat ellenállás és sebességmérés) a Közlöny múlt évi folyamaiban megjelent cikkeinek, a viépiései ezredévi pályadíjat (aranyérem és 1000 korona) *Kolossváry* Ödön »Alföldünk öntözésének kérdése» munkájának, végre az építészeti nagy pályadíjat (aranyérem és 1200 korona utazási ösztöndíj) *Vágo* László építésznek adták ki. Végül megválasztották a következőket: alelnök lett *Fábán* János, titkár *Mihályfi* József, az eddigi másodtitkár, igazgató pedig *Landgraf* János, az eddig pénztáros.

— **Furosa ozim.** Egy h.-bőszörményi lakos, Luzernből a Schweizer és társa selyemgyárból selyemmintákat rendelt. Meg is jött a válasz és a küldemény ily czimen:

Hochwohgeboren
Herrn Rendelés Maj.
Nimtar névete utca

Hajdu-Bőszörmény
(Ungarn)

A dologban az a legérdekesebb, (a mi azt is mutatja, hogy mily pontos s kifejelett a mai posta s a közvetítése) hogy a megrendelő kezéhez kapta a mintákat; ő magyarozta meg a különös czimzés okát. Ugyanis rendelő levelét ezzel végezte: *Rendelés majd a minták vétele után*. A jámbor német pedig kiállította a küldeményt: Nagyságos «Rendelés majd» urnak «Minták vétele» utczára.

— **Alkalmaztatások az orvosegyetemen.** A budapesti orvostanári testület legutóbbi ülésében az üresedésben levő állásokat a következőképpen töltötte be: *Dr. Borond* Miklós a Stefánia gyermek-kórház tanársegéde állásában egy további évre meghosszabbított; *dr. Balassa* Béla a fogászati klinikán, *Linberger* Albert szigorló orvos az I. sz. kórhonczitani intézetben díjazatlan gyakornokká megválasztattak.

— **A főváros közbiztonsága.** A közbiztonsági állapot a múlt hónapban kielégítő volt. A hó végéig 1194 bűnesethen fejezte be a rendőrség a nyomozást, melyek közül 141 bűncselekmény irányult az ember élete és testi épsége ellen. E bűncselekmények mind a napirenden levő esetek sorából kerültek ki. Az elmúlt hónapban 862 lopási eset volt, melyek közül 122 esetben a kár nagysága husz forintot aluli, 263 esetben pedig tíz forintot aluli összeget tett ki. A többi esetek jelentéktelen becslétsértési és rágalmazási s ehhez hasonló esetek voltak. A kir. bíróságok elbírálása alá eső bűncselekmények miatt a múlt hónapban 320 embert tartóztattak le. Ezek közül 251 az illetékes bíróságokhoz került, 6-ot kórházba vittek, 3 pedig közigazgatási elbánás alá került. Közülük 47-et szabadlábra helyeztek, 13 ellen még folyamatban maradt a nyomozás. A fogház- és toloncz-ügyosztálynál elbánás alá került 2130 ember, ezek közül kihágási büntetésének elszervezése után szabadon bocsátottak 1136-ot, a fővárosi előjáróságoknak s más hatóságoknak átadtak 122-t, tolonczra került 406, kötött utlevelet kapott 165, átkelési toloncz volt 155. Kiutasítottak 64 embert. Ezek közül 1—5 évre 38-at, mindenkorra 26-ot.

— **A difteritisz gyógyítása.** Behring és Roux világraszóló fölfedezésének, a difteritisz szerumos gyógyításának nagy előnyéről még mindig közölnek újabb és újabb statisztikát. Így *Németországban* a szerumos gyógyítás behozatala óta 49-48 százalékkal csökkent a difteritisz által okozott halálozás. *Chicagóban*, a hol a halál a difteritiszben megbetegedetteknek 35 százalékát ragadta el, a halálozás szám 6-77-re, az utolsó hónapokban 3 százalékre csökkent.

— **Czivakodás egy vendéglőben.** Tragikomikus botrány színhelye volt ma délben egy népes belvárosi vendéglő, hová előkelő emberek járnak étkezni. Egy elegáns és magára sokat tartó ur, ki azonban úgy látszik, igen heves természetű ember lehet, a felszolgáló pinczért, kiről azt hitte, hogy vele szemben rossz tréfát engedett meg magának, rendelés közben hirtelen arczúldította. A pinczér vissza akarta ütni, de az asztaltársak közbeléptek; föligráltak a többi vendégek is s a fenyegetőleg föllépő pinczerek ellen állást foglaltak. Végre rendőr jött, ki a verekedő urat bérkocsin bekísérte. Velük ment a pinczér is és több tanu. Ezt az esetet az előzményei kiemelik a közönséges verekedések sorából s egy éppen nem ügyetlenül szőtt bohózati jelenetné minősítik. A dolog t. i. egy kezdődött, hogy négy frakkos, fehér nyakkendő s uri ember délelőtti fél 12 órakor beállított a vendéglőbe és *korhelylevest* rendelt. Közben ittak és hangosan beszéltek, mint a kik az egész éjszakát álbálozták s most a gőzfürdőből jönnek. A pinczereknek megtetszett a vidám társaság, melynek agjai velük is beszélgetésbe eredtek s közelükben